

Präst – Sveriges farligaste yrke

Risken för att drabbas av psykisk ohälsa pga. stress och utmattning är 50 procent högre för präster än för övriga yrken. Och allra störst risk löper kvinnor som är präster. Det visar siffror som Kyrkans Akademikerförbund nu lyfter fram.

Kyrkans Akademikerförbunds egna undersökningar och Försäkringskassans socialförsäkringsrapport 2014:4 visar att risken för att drabbas av psykisk ohälsa är mycket stor för prästerna. Ja, till och med större än för alla andra yrken.

Kvinnorna i topp

Bland kvinnorna är det tre yrken där anställda år 2012, hade högst risk för att påbörja ett sjukfall med psykisk diagnos i fallande ordning: präster, pastorer, och socialsekreterare. I topp ligger alltså de kvinnliga prästerna.

Gemensamt för de tre yrkeskategorierna är att det är mycket kontakt med andra människor och ofta finns ett krav på att vara tillgänglig utanför arbetstid.

– Ett viktigt krav som vi nu ställer på arbetsgivarna är att se till att arbetstagarna får rätt att dra en tydlig gräns mellan arbete och fritid. Vi vill att arbetsgivaren ska klargöra för sina anställda att de inte behöver finnas tillgängliga på sin fritid; det ska finnas en s.k. tillgänglighetspolicy på arbetsplatsen. Alltför ofta blir våra medlemmar kontaktade på lediga dagar och på semestern. Vi kräver att en medarbetare som blir störd på sin semester så ska kompenseras med en semesterdag, säger Bror Holm som är förbundsordförande för Kyrkans Akademikerförbund.

Ett riskyrke

Bland männen är det i fallande ordning; speciallärare, sjuksköterskor och präster som löper störst risk att drabbas av ohälsa. Här kommer prästerna på tredje plats. Sammantaget visar statistiken att präst är ett riskyrke.

– Präster möter människor i deras svåraste stunder i livet. De ska hantera andras sorg och förtvivlan. Arbetsgivarna måste se till att det finns ordentlig tid till återhämtning i ett yrke som detta och att präster inte arbetar mer än de ska bara för att de är lojala med sina arbetsuppgifter. Ett annat problem är att de som har oreglerad arbetstid utnyttjas i vissa fall för att de inte kostar något mer om de arbetar övertid. Det är viktigt att det finns tillräckligt med personal för att alla uppgifter ska bli utförda, säger Vibeke Hammarström, kanslichef på Kyrkans Akademikerförbund.

Avtalet 2016 måste innehålla satsningar på arbetsmiljön

Kyrkans Akademikerförbund lät under 2013 genomföra en studie om **Det gränslösa arbetet** med hjälp av forskaren Christin Mellner vid Psykologiska institutionen vid Stockholms universitet. Hon undersökte hur

kyrkoherdar och komminister klarar balansen mellan arbetsliv och fritid i sitt yrke. Resultatet var skrämmande. I jämförelse med andra yrkeskategorier som också ingick i studien, bl. a skollära, ledare och IT-folk, arbetade präster mer per vecka än de övriga kategorierna.

Med anledning av den stora risken för att drabbas av stressrelaterade sjukdomar med sjukskrivning till följd, yrkar Kyrkans Akademikerförbund på en rad åtgärder i 2016 års avtalsförhandlingar, som ska bidra till att sänka sjuktalen.

1. Arbetstidsmålet får inte överskridas. D.v.s. arbetstiderna måste hållas och fritiden ska respekteras.
2. Respektera återhämtningen. Det betyder att den som har semester eller ledighet inte ska störas. Om så ändå sker under t ex semestern ska det ersättas med ytterligare en semesterdag.
3. Sluta utnyttja präster som har oreglerad arbetstid!
4. Alla arbetsplatser behöver en policy som påminner om att fritiden ska respekteras och att inga ärenden, samtal eller frågor ska skickas till personal som är lediga. Idag sker det alltför ofta och ledigheter har mera karaktären av beredskap eller jour än av ledighet.

Frågor besvaras av förbundsordförande Bror Holm och kanslichef Vibeke Hammarström.

Kontakt:

Bror Holm, förbundsordförande: 070- 341 28 92

Vibeke Hammarström, kanslichef: 08 – 441 85 72

Lennart Håkansson, pressansvarig 08-441 85 67